

MEMORANDWM CYDSYNIAD DEDDFWRIAETHOL

Y Bil Gweithgarwch Economaidd Cyrff Cyhoeddus (Materion Tramor)

1. Gosodir y Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol (LCM) hwn o dan Reol Sefydlog 29.2. Mae Rheol Sefydlog 29 yn rhagnodi bod rhaid gosod Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol, a chaniateir cyflwyno Cynnig Cydsyniad Deddfwriaethol gerbron Senedd Cymru¹ os bydd Bil Seneddol y DU yn gwneud darpariaeth mewn perthynas â Chymru at unrhyw ddiben o fewn cymhwysedd deddfwriaethol Senedd Cymru neu'n addasu cymhwysedd deddfwriaethol Senedd Cymru.
2. Cyflwynwyd y Bil Gweithgarwch Economaidd Cyrff Cyhoeddus (Materion Tramor) ("y Bil") yn Nhŷ'r Cyffredin ar 19 Mehefin. Mae'r Bil ar gael yn: [Economic Activity of Public Bodies \(Overseas Matters\) Bill \(parliament.uk\)](https://www.parliament.uk/bills/2019-2020/economic-activity-of-public-bodies-overseas-matters)
3. Ar 27 Mehefin ysgrifennais at y Llywydd i egluro na fyddai'r Bil hwn yn cael ei osod o fewn yr amserlenni arferol oherwydd cwrpas eang y Bil ac, i sicrhau bod y Pwyllgorau'n derbyn LCM cynhwysfawr i'w ystyried, y byddai oedi.

Amcanion Polisi

4. Mae Llywodraeth y DU wedi datgan mai bwriad y Bil yw *"atal cyrff cyhoeddus, pan fyddant yn gwneud penderfyniadau ynghylch caffael a buddsoddi, rhag ymdrin â gwlad neu diriogaeth tarddiad neu ystyriaethau tiriogaethol eraill mewn ffordd sy'n dangos anghymeradwyaeth wleidyddol neu foesol ynghylch gwlad dramor."* Mae hefyd yn cadarnhau y byddai *"hefyd yn atal cyrff cyhoeddus rhag gwneud datganiadau'n dweud y byddent wedi gwneud hynny pe bai'n gyfreithlon"*.
5. Mae Llywodraeth y DU hefyd wedi dweud mai amcan polisi'r Bil yw sicrhau bod y DU yn ymdrin â pholisi tramor mewn ffordd gyson, drwy atal cyrff cyhoeddus rhag dilyn eu hagenda polisi tramor eu hun, yn groes i bolisi Llywodraeth y DU. Mae Llywodraeth y DU yn dweud mai nod y Bil hwn yw galluogi Llywodraeth y DU i gyflawni ei hymrwymadau i sicrhau bod y DU yn siarad â llais cydlynol yn rhyngwladol, drwy sicrhau bod penderfyniadau cyrff cyhoeddus ynghylch caffael a buddsoddi'n cyd-fynd â pholisi Llywodraeth y DU.

Crynodeb o'r Bil

6. Noddir y Bil gan yr Adran Ffyniant Bro, Tai a Chymunedau.

¹ Nodwch, yn unol â pholisi Llywodraeth Cymru, y byddwn yn cyfeirio at y ddeddfwrfa yng Nghymru fel "Senedd Cymru" y tro cyntaf, ac wedyn "y Senedd", oni bai bod y cyd-destun yn mynnu fel arall.

7. Dylid nodi nad yw Llywodraeth Cymru wedi cyfranogi yn y gwaith o ddatblygu'r Bil hwn.
8. Dywedir bod nodau'r Bil yn cynnwys y canlynol:
 - a) Atal cyrff cyhoeddus, pan fyddant yn gwneud penderfyniadau ynghylch caffael a buddsoddi, rhag ymdrin â gwlad neu diriogaeth tarddiad neu ystyriaethau tiriogaethol eraill mewn ffordd sy'n dangos anghymeradwyaeth wleidyddol neu foesol ynghylch gwlad dramor. Mae'n bosibl y byddai boicots neu waredu o'r fath (lleihau buddsoddiadau presennol) gan gyrff cyhoeddus yn arwain at ymchwiliadau a dirwyon o dan y ddeddfwriaeth.
 - b) Atal cynghorau a chyrff eraill sy'n derbyn arian cyhoeddus rhag dilyn eu hagenda'u polisi tramor eu hunain. Mae Llywodraeth y DU wedi dweud bod ymgyrchoedd mewn prifysgolion ac awdurdodau lleol ynghylch benderfyniadau buddsoddi yn ymwneud â rhai gwledydd yn arwain at densiwn yn y gymuned.
 - c) Mae Llywodraeth y DU wedi dweud nad yw'r Bil yn atal cyrff cyhoeddus rhag cydymffurfio â sancsiynau, embargos a chyfyngiadau cyfreithiol ffurfiol Llywodraeth y DU.
9. Mae'r Bil yn cynnwys 17 cymal ac un atodlen sy'n mynd i'r afael â materion sy'n ymwneud â boicots, gwarediadau a sancsiynau a roddir ar waith gan gyrff cyhoeddus. Mae crynodeb byr isod:
 - a) Mae Cymal 1 o'r Bil yn amlinellu gwaharddiad sy'n atal awdurdodau lleol, wrth wneud penderfyniadau ynghylch caffael neu fuddsoddi, rhag ymdrin â gwlad neu diriogaeth mewn ffordd sy'n dangos anghymeradwyaeth foesol neu wleidyddol ynghylch y ffordd mae'r wlad neu'r diriogaeth honno'n ymddwyn. Mae'n dweud yn y Nodiadau Esboniadol fod y cymal hwn wedi'i gynllunio i gynnwys cyfranogiad agored mewn ymgyrchoedd boicotio neu waredu, a ffyrdd mwy cynnil o ymdrin â gwledydd unigol a allai arwain at ganlyniadau tebyg.
 - b) Mae Cymal 2 yn amlinellu'r penderfyniadau ynghylch caffael a buddsoddi y mae'r gwaharddiad yng Nghymal 1 yn berthnasol iddynt, yn ogystal â diffiniadau o "benderfyniad caffael", "penderfyniad buddsoddi" ac "ased".
 - c) Mae Cymal 3 yn nodi bod eithriadau i'r gwaharddiad yng Nghymal 1 yn cael eu hamlinellu yn yr Atodlen. Mae Cymal 3 hefyd yn cynnwys pŵer i'r Ysgrifennydd Gwladol newid yr Atodlen.
 - d) Mae Cymal 4 yn gwahardd cyrff cyhoeddus sy'n ddarostyngedig i Gymal 1, wrth wneud penderfyniadau ynghylch caffael neu fuddsoddi, rhag cyhoeddi datganiad yn dweud eu bod yn bwriadu

ymdrin ag ystyriaethau tiriogaethol mewn ffordd sy'n awgrymu anghymeradwyaeth foesol neu wleidyddol ynghylch y ffordd mae gwlad dramor yn ymddwyn. Mae'r cymal hefyd yn gwahardd cyrff o'r fath rhag cyhoeddi datganiadau sy'n nodi y byddent yn cymryd rhan mewn gweithgareddau o'r fath pe bai'n gyfreithiol iddynt wneud hynny. Mae'r Nodiadau Esboniadol yn egluro bod hyn yn atal cyrff cyhoeddus rhag dweud eu bod o blaid boicot neu ymgyrch waredu o'r fath.

- e) Yn ogystal â chynnwys darpariaeth benodol ynglŷn â deddfwriaeth gaffael a phensiynau, mae'r Bil hefyd yn cynnwys cyfundrefn orfodi a gallu i'r Ysgrifennydd Gwladol neu Weinidog Swyddfa'r Cabinet wneud rheoliadau o dan rai amgylchiadau.
- f) Mae Cymalau 5–11 yn ymdrin â gorfodi'r rhwymedigaethau.
- g) Mae Cymal 12 yn darparu bod y gwaharddiad yng Nghymal 1 yn berthnasol i benderfyniad ynghylch cronfa fuddsoddi a wneir gan reolwr cynllun llywodraeth leol a ariennir, ac mae Cymal 13 yn ymdrin â'r pwerau gorfodi mewn perthynas â phenderfyniad o fewn Cymal 12.
- h) Mae cymalau 14–16 yn ymdrin â darpariaethau atodol a darpariaethau cyffredinol. Mae Cymal 14 yn cymhwyso Cymal 1 o'r Bil i ddarpariaethau'r Bil Caffael ac yn gwneud darpariaeth ynghylch y ffordd y dylai'r ddau ddarn o ddeddfwriaeth weithredu gyda'i gilydd. Mae Cymal 15 yn gwneud diwygiadau cysylltiedig i'r ddeddfwriaeth ar gyfyngiadau ar gontractau llywodraeth leol. Mae Cymal 16 yn ymdrin â rheoliadau a wneir o dan y Bil.
- i) Mae Cymal 17 yn amlinellu rychwant, cymhwyso, cychwyn a theitl byr y Bil.

Darpariaethau yn y Bil y ceisir cydsyniad ar eu cyfer

10. Rwyf o'r farn bod angen cydsyniad Senedd Cymru ar gyfer y cymalau a nodir isod, yn gymaint ag y maent yn gwneud darpariaeth mewn perthynas â materion datganoledig:

Cymal 1

11. Mae Cymal 1(2) yn darparu, mewn perthynas â phenderfyniadau y bydd Cymal 1 yn berthnasol iddynt, na ddylai'r sawl sy'n gwneud penderfyniad ystyried tiriogaeth mewn ffordd y byddai'n peri i rywun sy'n edrych ar y broses benderfynu ddod i'r casgliad yn rhesymol bod anghymeradwyaeth wleidyddol neu foesol ynghylch "ymddygiad gwlad dramor" wedi dylanwadu ar y penderfyniad.

12. Mae hefyd yn dweud (yng Nghymal 1(7)) bod yr anghymeradwyaeth y cyfeirir ati uchod yn golygu anghymeradwyaeth ar ran (a) y sawl sy'n gwneud y penderfyniad; neu (b) unrhyw berson sy'n ceisio perswadio'r sawl sy'n gwneud y penderfyniad i ymddwyn mewn ffordd benodol – ac mewn achos lle nad yw'r sawl sy'n gwneud y penderfyniad yn unigolyn, mae'r cyfeiriad at y sawl sy'n gwneud y penderfyniad yn cynnwys unigolion sydd, yn ymarferol, yn gwneud y penderfyniad ar ran y sawl sy'n gyfrifol am wneud y penderfyniad.
13. Cadarnheir bod eithriadau i'r uchod fel sydd yng Nghymal 3 – mae'r darpariaethau hyn yn cael eu crynhoi ymhellach isod.
14. Ein barn ni yw bod Cymal 1 yn ymwneud â materion datganoledig gan gynnwys (ond heb fod yn gyfyngedig i) y canlynol:
- a) Datblygu Economaidd – Gellid dadlau bod y darpariaethau yng Nghymal 1 yn ymwneud â datblygu economaidd, am eu bod yn cael effaith uniongyrchol ar benderfyniadau'r endidau hynny sydd o fewn cylch gwaith y Bil ynghylch caffael a buddsoddi.
 - b) Caffael – Mae Cymal 1 yn berthnasol i benderfyniad ynghylch caffael a ddiffinnir yng Nghymal 2. Ystyrir bod caffael o fewn cymhwysedd deddfwriaethol y Senedd.
 - c) Awdurdodau Datganoledig Cymru – O ystyried bod y darpariaethau yng Nghymal 1 yn berthnasol i endidau o fewn cylch gwaith adran 6 o Ddeddf Hawliau Dynol 1998 (gweler Cymal 2 isod), mae'n debygol y bydd y darpariaethau yng Nghymal 2 yn effeithio ar y rhan fwyaf o Awdurdodau Datganoledig Cymru (os nad pob un ohonynt) pan fyddant yn gwneud penderfyniadau ynghylch buddsoddi. Gellid dadlau hefyd y bydd y darpariaethau'n effeithio ar gymhwysedd gweithredol Gweinidogion Cymru mewn perthynas â chyrrff o'r fath.
15. Rydym o'r farn bod Cymal 1 hefyd yn effeithio ar swyddogaethau gweithrediaeth Gweinidogion Cymru, ac rydym yn credu y bydd yn ofynnol iddynt gydymffurfio â Chymal 1 wrth iddynt arfer eu swyddogaethau eu hunain fel sy'n berthnasol.

Cymal 2

16. Mae Cymal 2 yn amlinellu'r penderfyniadau ynghylch caffael a buddsoddi y mae'r gwaharddiad yng Nghymal 1 yn berthnasol iddynt, yn ogystal â diffiniadau o "benderfyniad caffael", "benderfyniad buddsoddi" ac "ased". Felly rwyf wedi cymhwyso'r un sail resymegol ag ar gyfer Cymal 1 dros gynnwys darpariaethau'r cymal hwn yn yr LCM hwn.

Cymal 3

17. Cymal 3 (ar wahân i ran 3(3)(b) (sy'n ymwneud â Gweinidogion yr Alban), 3(3)(d) (sy'n ymwneud ag Adran yng Ngogledd Iwerddon, 3(3)(f) (sy'n

ymwneud â chyngor dosbarth yng Ngogledd Iwerddon a 3(3)(g)). Mae Cymal 3(1) yn cyfeirio at yr Atodlen sy'n gwneud eithriadau i weithredu'r gwaharddiad yng Nghymal 1. Mae Rhan 1 o'r Atodlen yn rhestru eithriadau ar gyfer rhai cyrff a swyddogaethau, ac mae Rhan 2 o'r Atodlen yn rhestru eithriadau ar gyfer rhai mathau o ystyriaeth.

18. Mae Cymal 3(4) yn dweud, ar gyfer Rhan 2 o'r Atodlen, ei bod yn amherthnasol (oni bai bod y Rhan honno'n darparu fel arall) a yw ystyriaeth yn ymwneud â materion sy'n codi cyn neu ar ôl i'r Bil ddod i rym fel Deddf gan Senedd y Deyrnas Unedig, neu cyn neu ar ôl i reoliadau ddod i rym o dan Gymalau 3(2)(b) neu (c).
19. Mae Cymal 3 hefyd yn cynnwys pwerau i wneud rheoliadau ar gyfer yr Ysgrifennydd Gwladol a Gweinidog Swyddfa'r Cabinet fel a ganlyn –
20. Mae Cymal 3(2) yn darparu y caiff yr Ysgrifennydd Gwladol neu Weinidog Swyddfa'r Cabinet, drwy reoliadau, ddiwygio'r Atodlen i (a) ychwanegu disgrifiad o benderfyniad i Ran 1 o'r Atodlen (eithriadau ar gyfer rhai cyrff a swyddogaethau); (b) ychwanegu disgrifiad o ystyriaeth i Ran 2 o'r Atodlen (eithriadau ar gyfer rhai mathau o ystyriaeth); neu (c) diwygio neu ddileu disgrifiad o benderfyniad neu ystyriaeth a ychwanegwyd o dan reoliadau blaenorol o dan Gymal 3(2).
21. Dylid nodi bod Cymal 3(3) yn darparu na chaiff rheoliadau a wneir o dan Gymal 3(3)(a) (h.y. ychwanegu disgrifiad o benderfyniad i Ran 1 o'r Atodlen) ymwneud â phenderfyniad gan y cyrff chyhoeddus a restrir yng Nghymal 3(3), fel a ganlyn: (a) Gweinidog y Goron, o fewn ystyr Deddf Gweinidogion y Goron 1975; (b) Gweinidogion yr Alban; (c) Gweinidogion Cymru; (d) Adran yng Ngogledd Iwerddon; (e) Awdurdod a restrir yn Atodlen 2 i Ddeddf Llywodraeth Leol 1988 (awdurdodau cyhoeddus sy'n ddarostyngedig i'r cyfyngiadau contractio yn adran 17 o'r Ddeddf honno); (f) Cyngor Dosbarth yng Ngogledd Iwerddon; neu (g) rheolwr cynllun llywodraeth leol a ariennir (o fewn ystyr Cymal 12).
22. Mae Cymal 3(5) hefyd yn darparu y caiff yr Ysgrifennydd Gwladol neu Weinidog Swyddfa'r Cabinet, drwy reoliadau, bennu gwlad neu diriogaeth nad yw Cymal 1 yn berthnasol iddi. Mae Cymal 3(6) yn cadarnhau mai effaith hyn fyddai ei gwneud fel na bai'r wlad neu'r diriogaeth a nodir yn y rheoliadau'n "diriogaeth dramor" at ddibenion Cymal 1(6). Mae Cymal 3(7) hefyd yn cadarnhau na chaiff rheoliadau o dan Gymal 3(5) bennu, ac na chaiff rheoliadau o dan Gymal 3(2) arwain at ddisgrifiad o benderfyniad neu ystyriaeth sy'n ymwneud yn benodol neu'n bennaf ag (a) Israel; (b) Tiriogaethau Meddianedig Palesteina; neu (c) Ucheldiroedd Meddianedig Golan.
23. Mae'n dilyn bod Cymal 3, yn ei hanfod, yn estyniad i'r ffordd mae Cymalau 1 a 2 yn cael eu cymhwyso, ac felly, mae ein dadansoddiadau o Gymalau 1 a 2 yr un mor berthnasol i Gymal 3, ac felly rydym o'r farn bod Cymal 3 (ar wahân i'r darpariaethau y cyfeirir atynt uchod) yn ymwneud â materion datganoledig.

Cymal 4

24. Yn ôl y Nodiadau Esboniadol mae Cymal 4 yn gwahardd cyrff cyhoeddus sy'n ddarostyngedig i Gymal 1, wrth wneud penderfyniadau mewn perthynas â chaffael neu fuddsoddi, rhag cyhoeddi datganiad yn nodi eu bod yn bwriadu ymdrin ag ystyriaethau tiriogaethol mewn ffordd sy'n awgrymu anghymeradwyaeth foesol neu wleidyddol ynghylch ymddygiad gwlad dramor. Dywedir bod y cymal hefyd yn gwahardd cyrff o'r fath rhag cyhoeddi datganiadau sy'n nodi y byddent yn cymryd rhan mewn gweithgareddau o'r fath pe bai'n gyfreithiol iddynt wneud hynny. Mae Cymal 4(3) yn cadarnhau nad yw Cymal 4 yn berthnasol i ddatganiad gan Weinidog y Goron (o fewn ystyr Deddf Gweinidogion y Goron 1975) mewn perthynas â chynnig i arfer y pwerau i ychwanegu neu newid yr eithriadau yng Nghymal 3. Mae'r Nodiadau Esboniadol yn dweud y bydd hyn yn caniatáu i Weinidog y Goron gyfiawnhau ei fwriad i ddefnyddio'r pŵer yng Nghymal 3(5) i ddatgymhwyso'r gwaharddiad mewn perthynas â gwlad neu diriogaeth benodol.
25. Rwyf wedi cymhwyso'r un sail resymegol ag ar gyfer Cymalau 1 a 2 dros gynnwys darpariaethau Cymal 4 yn yr LCM hwn.

Cymalau 5 – 11

26. Mae'r Cymalau hyn yn cynnwys darpariaethau amrywiol mewn perthynas â monitro a gorfodi rhwymedigaethau'r Bil.
27. Os ystyried mai prif ddiben y darpariaethau hyn yw sicrhau bod darpariaethau craidd yn y Bil yn weithredol / traddodadwy, ein barn ni yw bod yr LCM hwn yn berthnasol i'r darpariaethau hyn yn gymaint y gellir gosod LCM mewn perthynas â gweddill darpariaethau'r Bil.

Cymal 14

28. Mae'r cymal hwn yn gwneud darpariaeth mewn perthynas â Chymalau'r Bil a fydd yn rhyngweithio â darpariaethau'r Bil Caffael.
29. Ein barn ni yw bod y Bil yn deddfu mewn perthynas â chaffael, sy'n fater datganoledig ac yn destun Cymal 14. Felly rydym yn cynnwys Cymal 14 yn yr LCM hwn.

Cymal 15

30. Mae Cymal 15 yn gwneud newidiadau i adran 17(5) o Ddeddf Llywodraeth Leol 1988 ac
31. Mae hefyd yn rhoi pŵer i wneud rheoliadau i'r Ysgrifennydd Gwladol i ddatgymhwyso adran 17(5)(f) o Ddeddf Llywodraeth Leol 1988.

32. Mae Cymal 15 yn addasu gallu Gweinidogion Cymru i arfer y pŵer yn adran 115 o'r Bil Caffael, ac mae hefyd yn rhoi pŵer i'r Ysgrifennydd Gwladol i wneud rheoliadau mewn perthynas â materion a fydd yn effeithio ar awdurdodau contractio sy'n awdurdodau datganoledig Cymru.
33. Rydym o'r farn bod y Bil yn deddfu mewn perthynas â chaffael, sy'n fater datganoledig ac yn destun Cymal 15. Felly rydym yn cynnwys Cymal 15 yn yr LCM hwn.

Cymal 16

34. Mae Cymalau 16(1) a (2) yn darparu y dylai rheoliadau o dan y Bil gael eu gwneud drwy offeryn statudol, ac na ellir gwneud offeryn statudol (boed ar ei ben ei hun neu ar y cyd â darpariaeth arall) sy'n cynnwys rheoliadau o dan unrhyw ddarpariaethau'r Ddeddf ar wahân i Gymal 17 nes bod drafft o'r offeryn wedi cael ei osod gerbron dau Dŷ Senedd y DU, ac wedi derbyn cymeradwyaeth y ddau Dŷ drwy benderfyniad.
35. Fodd bynnag, mae Cymal 16(3) yn darparu nad yw Cymal 16(2) yn berthnasol i offeryn nad yw'n cynnwys ond rheoliadau o dan Gymal 3(2) neu Gymal 3(5) os yw'r offeryn yn cynnwys datganiad bod y person sy'n gwneud yr offeryn o'r farn, oherwydd sefyllfa frys, nad yw'n briodol i Gymal 16(2) fod yn berthnasol. Mewn achosion o'r fath:
- a) Mae Cymal 16(4) yn cadarnhau bod rhaid gosod offeryn sy'n cynnwys datganiad o'r fath (1) gerbron Senedd y DU ar ôl iddo gael ei wneud; bod yr offeryn yn peidio â bod mewn grym ar ôl cyfnod o 28 diwrnod ar ôl i'r offeryn gael ei wneud, oni bai ei fod yn cael ei gymeradwyo gan dau Dŷ Senedd y DU drwy benderfyniad yn ystod y cyfnod hwnnw.
 - b) Mae Cymal 16(7) yn dweud bod pŵer i wneud rheoliadau wedi'i roi gan y Ddeddf (ar wahân i Gymal 17) yn cynnwys y pŵer i wneud (1) darpariaeth ganlyniadol, ddeilliadol, atodol, drosiannol neu arbed; a (2) darpariaeth wahanol at ddibenion gwahanol.
 - c) Hefyd, mae Cymal 16(8) yn dweud yn achos rheoliadau o dan Gymal 6(6), fod y pŵer i wneud darpariaeth ganlyniadol, ddeilliadol, neu atodol yn cynnwys y pŵer i ddiwygio unrhyw Ddeddf gan Senedd y Deyrnas Unedig, Deddf gan Senedd yr Alban neu Fesur gan Senedd Cymru neu ddeddfwriaeth Gogledd Iwerddon, pryd bynnag y mae'n cael ei phasio/ei basio neu ei gwneud/ei wneud.
36. Pan fydd y Bil yn cyfeirio at allu Llywodraeth y DU i wneud rheoliadau, mae Cymal 16 yn rhoi rhagor o fanylion ynghylch cymhwyso pwerau o'r fath. Mae'n dilyn, pan fyddwn yn ystyried y gellir gosod LCM mewn perthynas â phwerau o'r fath i wneud rheoliadau, y gellir hefyd osod LCM mewn perthynas â'r darpariaethau yng Nghymal 16.

Atodlen Rhan 2

37. Mae Rhan 2 o'r Atodlen yn rhestru'n ystyriaethau sy'n cael eu heithrio. Mae'r Nodiadau Esboniadol yn dweud bod hyn yn golygu na fydd Cymal 1 yn berthnasol i benderfyniad a wneir ar sail ystyriaeth yn y Rhan hon o'r Atodlen. Mae rhestr gryno o'r rhain isod: (i) Materion Ariannol ac Ymarferol; (ii) Diogelwch Gwladol; (iii) Cyfraith Ryngwladol; (iv) Llwrwobrwyo; (v) Camymddwyn sy'n gysylltiedig â llafur; (vi) Torri Cyfraith Gystadleuaeth; a (vii) Camymddwyn Amgylcheddol.
38. Gan ein bod yn ystyried bod Cymal 1 yn ymwneud â materion datganoledig, mae'n dilyn hefyd ein bod yn ystyried y gellir gosod LCM mewn perthynas â Rhan 2 o'r Atodlen.

Barn Llywodraeth y DU ar yr angen am gydsyniad

39. Yn y Nodiadau Esboniadol, mae Llywodraeth y DU yn cadarnhau bod y broses cynnig cydsyniad deddfwriaethol yn cael ei sbarduno (mewn perthynas â Chymru) gan Gymalau 1 a 4 o'r Bil yn unig. Mae'r Nodiadau Esboniadol yn cydnabod bod y Bil yn berthnasol i benderfyniadau'r Gweinyddiaethau Datganoledig a gellir dweud ei fod yn addasu cymhwysedd gweithredol.

Goblygiadau ariannol

40. Ni fydd unrhyw oblygiadau ariannol i Gymru os yw'r Senedd yn cydsynio i'r darpariaethau fod yn berthnasol i Gymru.
41. Dylid nod bod dirwyon, a fydd yn ddarostyngedig i log, am beidio â chydymffurfio â'r darpariaethau yn y Bil.

Casgliad

42. Fy marn i yw nad yw'n briodol mabwysiadu'r darpariaethau hyn yn y Bil hwn ar gyfer y DU ar gyfer Cymru am y rhesymau canlynol:
- a) Nid yw'n glir pa broblem mae Llywodraeth y DU yn ceisio mynd i'r afael â hi drwy gynnwys Llywodraeth Cymru yn y Bil anghymesur a diangen hwn. Mae Llywodraeth Cymru bob amser wedi ymddwyn mewn modd cyfrifol wrth gyflawni rhwymedigaethau rhyngwladol y DU. Mae eisoes nifer o fesurau diogelu ar waith sy'n ei gwneud yn ofynnol trin cynigwyr o wledydd lle mae cytundeb masnach cymwys yn berthnasol mewn modd teg a chyfartal. Er enghraifft, yn Nghytundeb Sefydliad Masnach y Byd ar Gaffael gan Lywodraethau a chyfraith gaffael bresennol.
 - b) Yn yr un achos lle y penderfynodd Llywodraeth y DU na ddylai cyflenwyr o Rwsia gael eu cefnogi yn dilyn yr ymosodiad ar Wcráin, roedd Llywodraeth Cymru yn cefnogi'r polisi tramor hwn yn llawn ac yn gweithredu polisi tebyg. Nid yw'n glir sut byddai cyflwyno'r Bil hwn wedi arwain ar ganlyniad gwahanol.

- c) Mae'r darpariaethau'n ceisio cyfyngu cymhwysedd gweithredol Gweinidogion Cymru wrth wneud penderfyniadau ynghylch caffael a buddsoddi. Nid ydym yn derbyn y dylid addasu cymhwysedd gweithredol Gweinidogion Cymru yn y ffordd hon, ac nid yw'n glir beth mae Llywodraeth y DU yn ceisio mynd i'r afael ag ef drwy wneud hynny.

Beth bynnag, nid wyf yn gallu argymhell rhoi cydsyniad tra bo cwestiynau ynghylch cydnawsedd y Bil hwn â hawliau confensiwn a chyfraith ryngwladol. Yn ogystal, rwy'n nodi bod y Bil hwn wedi cael ei feirniadu'n helaeth, ymhlith y gymuned gyfreithiol a'r gymuned academiaidd, mewn perthynas â'r ffordd mae wedi cael ei ddrafftio a sut y bwriedir ei weithredu'n ymarferol. Rwy'n rhannu'r pryderon hyn ac mae rhaid i Lywodraeth y DU fynd i'r afael â nhw pan fydd Senedd y DU yn craffu ar y Bil.

43. Felly rwy'n argymhell bod y Senedd yn gwrthod y cynigion ac yn gwrthod rhoi cydsyniad.

**Rebecca Evans AS, y Gweinidog Cyllid a Llywodraeth Leol
08 Medi 2023**